

DODATAK ZA WEB STRANICU Društva pisaca u BiH

Uz tekst: Da li je Ernest Hemingvej pisao pjesme

Društvo pisaca u Bosni i Hercegovini organizuje od 1962. godine **Sarajevske dane poezije**, a u sklopu te manifestacije 2018. predvidjeli smo bar po dva susreta na otvorenom (Latinska ćuprija i groblje Alifakovac) pod naslovom **Poetsko mapiranje grada**.

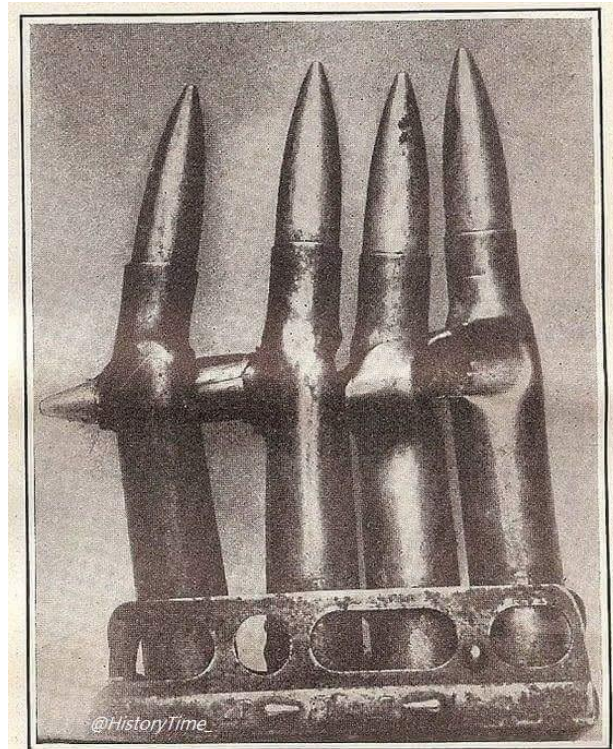
Prvo okupljanje je bilo na sredini Latinske ćuprije pod naslovom **Dva pucnja 1914. --- Četrdeset miliona žrtava 1918.** gdje se istaklo kako je tim Velikom ratom došlo do propasti četiri kraljevstva (Njemačkog, Austro-ugarskog, Turskog i Ruskog).

Na Berlinskom kongresu 1878. godine, skoro 40 godina prije Prvog svjetskog rata, Otto von Bismarck, njemački kancelar, je rekao: „**Evropa je danas bure baruta, a njene vođe su ljudi koji puše u vojnom skladištu. Jedna jedina iskra može izazvati eksploziju koja će nas sve uništiti. Ne mogu vam tačno reći kada će se ta eksplozija desiti, ali mogu vam reći gdje će se to desiti. Neki suludi događaj na Balkanu će to učiniti.**“ Mi se danas, 108 godina kasnije, nalazimo na tom mjestu koje je zapalilo klanicu Prvog svjetskog rata i želimo da podsjetimo i sebe i svijet da je nakon te iskre koja se desila dvadeset pet metara odavde (dva pucnja Gavrila Principa) i dvije žrtve tih hitaca (Sofija i Ferdinand) bili početak **rata koji će trajati sljedeće četiri godine i koji će odnositi u prosjeku svakog dana 6000 ljudi** (vojnika i civila). Vojnici su bili gotovo iz cijelog svijeta (Evrope, Kanade, SAD-a, Australije, Novog Zelanda, Afrike, Azije). Samo gubici daleke Australije u Prvom svjetskom ratu su bili 179 000 vojnika. Na Galipolju je poginulo oko 45 000 savezničkih vojnika (ogroman broj su bili ANZAC snage), ali i oko 65 000 turskih. Turci su na kraju tu ostali, a saveznici se neslavno povukli. Dvije slike koje slijede pokazuju da taj efekat u kojem kuršum probija kuršum ilustruje silinu sukoba i na drugim frontovima, ali i pokazuje da prva slika iz Muzeja na Galipolju nije nikakva slučajnost. Treća slika je sa Zapadnog fronta i pokazuje isto: Njemački metak zariven u spremište metaka britanskog vojnika na Zapadnom frontu. Za ove metke smo jedino sigurni da nisu nikoga ubili.

Muzej bitke [Canakkale 1915. TIR Müzesi](#)

Copyright by Underwood & Underwood.

Clip of British cartridges transfixed by a German bullet while in a soldier's bandolier.

GUBICI U LJUDSTVU U PRVOM SVJETSKOM RATU

SAVEZNICI:

Rusija je mobilizirala oko 12 miliona vojnika od kojih je 1,7 miliona ubijeno, 4,950,000 su ranjeni i zarobljeni, uz 2,5 miliona nestalih što daje ukupno 9 miliona i 150 hiljada žrtava.

Velika Britanija: 8,904,467 mobiliziranih, 908,371 poginulih, ranjenih 2,090,212, nestalih 191,562 pa je to ukupno 3,190,235 žrtava.

Francuska: 8,410,000 mobiliziranih, 1,357,800 poginulih, ranjenih 4,266,000, nestalih 537,000 pa je to ukupno 6,160,800 žrtava.

Italija: 5,615,000 mobiliziranih, 650,000 poginulih, ranjenih 947,000, nestalih 600,000 pa je to ukupno 2,197,000 žrtava.

SAD: 4,734,991 mobiliziranih, 116,516 poginulih, ranjenih 204,002 pa je to ukupno 320,518 žrtava.

Japan: 800,000 mobiliziranih, 300 poginulih, ranjenih 907, nestalih 3 pa je to ukupno 1210 žrtava.

Rumunija: 750,000 mobiliziranih, 335,706 poginulih, ranjenih 120,000, nestalih 80,000 pa je to ukupno 535,706 žrtava.

Srbija: 707,343 mobiliziranih, 45,000 poginulih, ranjenih 133,148, nestalih 152,198 pa je to ukupno 331,106 žrtava.

Kanada: 424,000 mobiliziranih, 59,694 poginulih, ranjenih 172,000, nestalih 3,800 pa je to ukupno 235,494 žrtava.

Belgija: 265,000 mobiliziranih, 13,716 poginulih, ranjenih 44,686, nestalih 34,659 pa je to ukupno 93,061 žrtava.

Grčka: 230,000 mobiliziranih, 5,000 poginulih, ranjenih 21,000, nestalih 1,000 pa je to ukupno 27,000 žrtava.

Portugal: 100,000 mobiliziranih, 7,222 poginulih, ranjenih 13,751, nestalih 12,318 pa je to ukupno 33,291 žrtava.

Crna Gora: 50,000 mobiliziranih, 3,000 poginulih, ranjenih 10,000, nestalih 7,000 pa je to ukupno 20,000 žrtava.

Zbirno za SAVEZNIKE:

Mobiliziranih 42,612,810, poginulih 5,211,809, ranjenih 13,003,004, nestalih 4,124,890.

UKUPAN BROJ ŽRTAVA CENTRALNIH SILA: 22,165,291.

Centralne sile:

Njemačka: 11,000,000 mobiliziranih, 1,773,700 poginulih, ranjenih 4,216,058, nestalih 1,152,800 pa je to ukupno 7,142,558 žrtava.

Austrougarska: 7,800,000 mobiliziranih, 1,200,000 poginulih, ranjenih 3,620,000, nestalih 2,200,000 pa je to ukupno 7,020,000 žrtava.

Turska: 2,850,000 mobiliziranih, 325,000 poginulih, ranjenih 400,000, nestalih 250,000 pa je to ukupno 975,000 žrtava.

Bugarska: 1,200,000 mobiliziranih, 87,500 poginulih, ranjenih 152,390, nestalih 27,029 pa je to ukupno 266,919 žrtava.

Zbirno za CENTRALNE SILE

Mobiliziranih 22,850,000 poginulih 3,386,200, ranjenih 8,388,448, nestalih 3,629,829.

UKUPAN BROJ ŽRTAVA SILA OSOVINE: 15,404,477.

Kada objedinimo sve podatke i za SAVEZNIKE i za SILE OSOVINE dobiju se sljedeći brojevi:

**Mobiliziranih 65,462,810,
Poginulih 8,598,009,
Ranjenih 21,391,452,
Nestalih 7,754,719
i ukupan broj žrtava je 37,569,768*.**

*Source: [WWI Casualty and Death Tables](#), "The Great War and the Shaping of the 20th Century," PBS / WGHBH.

*Ustvari naša je namjera da **Poetsko mapiranje grada** bude predstavljeno na WEB stranici Društva pisaca u Bosni i Hercegovini u maniru multimedijale (tekst, slike, svjedočanstva, ...) čime ćemo promovirati kako događaji koji su se u historiji desili u Sarajevu ili su bili u nizu posljedica događaja koji su se desili u našem gradu. Vjerujemo da slijedimo poetsku definiciju Teorije haosa koja kaže: „Kada leptir mahne krilom u Brazilu možemo očekivati šest mjeseci kasnije cunami u Japanu.“ Upravo to želimo da pokažemo da je bilo skoro četrdeset miliona žrtava širom svijeta nakon četiri godine ratovanja samo zato što su u Sarajevu 1914. ispaljena dva hica. I ništa bolje ne odslikava to stanje od uparivanja ove dvije slike koje slijede. Na prvoj su vojnici koji 1914. godine marširaju u sukobe Prvog svjetskog rata (tada se zvao samo Veliki rat), a druga iz 1918. godine pokazuje ishod tog sukoba (bezbrojna vojna groblja). Ono što povezuje te dvije slike je prethodna statistika. I ako bi svako ime i prezime vojnika stradalog u tom ratu dugo samo 6 centimetara bilo ispisano imali bi tekst dug $37\,569\,768 \times 0,06 \text{ metara} = 2\,254\,186,08 \text{ metara}$ ili **2 254 kilometra i 186 metara**. Ako sada taj iznos podijelimo sa dužinom maratonske trke od 42,195 kilometara (najteža atletska disciplina) dobićemo da je dužina samo imena i prezimena onih koji su bili neposredne žrtve Prvog svjetskog rata duga kao **53,423 maratona**. Koliko je tu samo poginulo pjesnika, umjetnika, naučnika, ljekara, inženjera, ... svih onih koji bi budućim generacijama doprinijeli. Koliko samo uzaludno potrošenih života. Koliko uludo proizvedenih pušaka i topova, a ne plugova i hrane za gladne. I koliko trajno unesrećenih porodica.*

1914.

1918.

KRAJ GUBITVA NA FRONTOH	
Bitke	Datumi
Prva bitka na Soči	23. junij 7. julij 1914.
Druga bitka na Soči	18. julij 3. avgust 1914.
Treća bitka na Soči	18. oktober 3. november

	mbar 1915.			Mapa br. 42
Četv rta bitka na Soči	10. nove mbar – 2. dece mbar 1915.	49, 500	32,100	Austro ugarsk a pobjed a Mapa br. 42
Peta bitka na Soči	9. mart – 15 mart 1916.	1,8 82	1,985	Bez pomjer anja snaga na frontu Mapa br. 42
Šesta bitka na Soči	6. augu st – 17. augu st 1916.	51, 000	42,000	Italijan ska pobjed a Mapa br. 42
Sed ma bitka na Soči	14. septe mbar – 18. septe mbar 1916.	17, 000	15,000	Italijan ska pobjed a Mapa br. 42
Osm a	10. oktob ar –	55, 000	38,000	Bez pomjer anja

bitka na Soči	12 okto bar 1915.
Deve ta bitka na Soči	31 Okto ber – 4 Novem bar 1915.
Dese ta bitka na Soči	10 maj – 8. jun 1915.
Jeda naest a bitka na Soči	18 augu st – 12 septe mbar 1915.

Dva naesta bitka na Soči	24. oktobar – 19. novembar 1917.	305,000	70,000	Konačna Austro-ugarska pobjeda (uključile se i jedinice iz Njemačke); kraj vojnih dejstava na frontu na rijeci Soči Mapa br. 43
Ukupno stradalih vojnika	juni 1915. – novembar 1917.	950,180	520,532	Pobjeda Centralnih sila, kontraofanzive na frontu na rijeci Pjavi (Prva i druga bitka).

--	--